

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpafschneeks un apgahdataijs.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

Wakfa ar peesubtischānu
par pafsi:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Wakfa des peesubtischānas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenahm no p. 10 sabtoht.

Wakfa
par fludināschānu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Betit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Redakzija un ekspedizija
Rīgā,

Ernst Plates bilšču- un
grahmatu-drulatawā pee
Behtera basnizas.

N°. 34.

Sestdeenā 25. Augustā.

1879.

Rahditajs.

Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas.

Selščemes sinas. Drustu par refrušču-likumeem jeb lohšschānu. Kreewu awišču spreedums. Widšemes semneetu ihpafschneeki. Rīgās Latwešču amatneeku beedriba. No Baltas, no Berowas, no Jelgawas, no W. pagasta, no Keepajas, no Mastawas, no Warščawas, no Sumi, no Rito-lajewas, no Ddefas, no Ribinas.

Ahršemes sinas. No Konstantinopeles, no Deenwidus-Ameritas u. t. pr.

Ras ir dabas pamoti. Sihki notikumi is Rīgās. Turgus sinas. Naudas papibru zena u. t. pr.

Beelitumā: Mantas-tahribas augli. Graudi un seedi.

Jaunalahs sinas.

No Rīgās. Rā „Rig. Itg.“ sinahd dabujuse, tad zeenu. Widšemes gubernatora kungs no sawas zesofschānas tai 22trā Augustā pahrbrauzis us Rīgu mahjās.

— Scho festdeenu, tai 25tā Augustā, pulkstēn 4 pehz pufdeenas Rīgās Latw. labdarischānas beedriba fwinehs spahru-fwehtikus sawam jaunbuhwejamam skoblas-namam. Turpmat pašneegsim plaschakas sinas.

Rā „Рижкій Вѣстникъ“ sino, tad jaunkundse Terese Tischelewisch, kas Bernes universitetē daktera sinaschānas studeerjuse im daktera gohda wahrdu safneegufe, esohd nesen us Rīgu atmahkufe un nodohmajuse schē nomestees, pee schējeenas flinneeku nameem ar ahrstefschānu nodarbodamahs.

No Wentšpiles. Tureenas pilsehtas weetneeki sawā fapulzē nospreedufchi, lai winas pilsehtas galwa, Webera (Waeber) kungs fastahditu luhgšchānas rakstu un to, kur wajadfigs, eefneegtu, lai Wentes upe ar Nemanes upi tiktu zaur eetaifamū kanali tiktu saweenotas.

No Dannensfeldes. Tai nakti no 11ta us 12to Augustu nodega tas preekšč lahdeem gadeem nodegufschais un schogad no jauna uftaitstais Sekretēra muischai peederigais Wahrnas krohgš. Tadeht ka uguns kahdas diwi deenas preekšč tam krohgā netufuse kurta, un pee krohga atrastas trepes leezina, tad jadohma, ka schē nebehdneeks muhsu pufē nedfirdetu breefmu darbu pastrahdajis, uguni peelaisdamš. Deems til zilweku dšhwibas glahbis zaur pamohdufchohs krohdseneezes maso dehlinu, kas mahiti mohdinadams isfauzis: „Mem, zelees, reds kahda jaw leela faule. Dohmas krita us lahdeem to nakt turwumā maniteem „Mohseefcheem,“ kuri ari tuhlin tika apzeetinati.

Schējeenas Skudres faimneekam naktš wasanki abeles aplapijufchi. Teefas tura ismellefchānu. Lai Deems dohd, ka wainigee tairnai teefai ne-isbehgtu. G.

No Tehrpatas. Tehrpata tiks no 25ta lihds 27tam Augustam notureta trescha Baltijas uguns-dsehseju fapulze. Lihds schim us fapulzi ir peeteikti schahdu pilssehtu beedribu weetneeki: Balmeeras, Arensburgas, Zehfu, Kuldigas, Leales, Wilandes, Mlazkiwi, Rīgās, Pleflawas, Wesenbergas, Bargo-lowas, Plukstēs, Gapsfalas, Dubustu, Jelgawas, Parchowas, Tehrpatas, Dinaburgas, Baltas un Wentšpiles. No 16 uguns-dsehseju beedribahm eeprašitahs sinas wehl naw dabutas. Peektdeenu, tai 24tā Augustā weefi tika fanemti. Wakarā tee fapulzesees amatneeku beedribā un teateri. Sestdeenu, tai 25tā Augustā, weefi apfweizinafees birgeru dahsa sahlē, pee lam zaur lohši nosazihš kahrtibu, kahdā beedribu weetneeki stahwehs fwehtiku jahjeenā. Pulkstēn 12 buhs apspreefchānas. Wakarā buhs balle. Swehtdeenu, tai 26tā Augustā pulkstēn 7 no rihta uguns-dsehseji fapulzesees pee spritschu nama un dohfees tad us istahdes weetu, kur istahditi dsehšchānas-rihti tiks apluhkoti un pulkstēn 11 tiks isdalitas gohda algas. No tureenas fwehtku dalibneeki dohfees us rachtusi, kur karohgu kahrtis eesitihš peeminas naglas. Pehz tam Tehrpatas uguns-dsehseji isdarihš munsturi jeb maneweri pee spritschu nama. Birndeenu, tai 27tā Augustā, fwehtku dalibneeki fapulzesees atkal birgeru beedribā un apspreefchānas noslehgš. Pulkstēn 2 buhs gohda-maltite un pulkstēn 9 wakarā balle.

No Konstantinopeles. Bihnes awises raksta, ka Turzijas waldiba pee Rihta-Kumelijas gubernatora laiduse rakstu, lai nozelohd 16 tureenas wirfneekus, tadeht ka tee kahdās weefibās esohd sultanu apwainojufchi. Gubernators Aleko-Pafcha wehl neko us tam naw atbildejis, nedš darijis.

Telegrafa sinas.

No Peterburgas, tai 23. Augustā. „Wald. wehstin.“ pafneeds is Aleksandrowas tai 22. Augustā schahdu telegrafa sinu: Keisara Majestete, pawadihts no Keisarišflahm Augustibahm, leelfirsteem Sergeja un Bahwela Aleksandrowitscheem un no Dimitrija Konstantinowitscha, nonahza pulkstēn 1 pehz pufdeenas Aleksandrowā. Pulkstēn 3 pehz pufdeenas atnahza Bahzijas Keisars un tika us stanzijas fanemts no muhsu augsta Keisara Majestetes un no gohda-waktš is kehina Wilhelma III. grenadeeru regimentes.

No Tornes, tai 22. Augustā wakarā. Abi Keisari scho-deen pulkstēn 3 pehz pufdeenas fatikahs us Aleksandrowas (Plozkas guberna) bahnusi. Wini weens ohtru aplampa un nobufschojahs un tad atlahpahs bahnuscha eefschīgās ruhmes.

Gefchjemes sinas.

Drufku par rekrufchu-likumeem jeb lohfefchannu.

Jaw peezas reifas pagahjufchas, ka muhfu, Kreewu walstie rekrufchu lohfefchana pehz jauneem 1mâ Janvari 1874 Wisfaugstaki apstipirinateem kara-deenasta likumeem teel notu-reta un festa reifa jaw stahw glufchi tuwumâ, drufku pahraal par 2 mehnefcheem. Tad nu gan wehrts, azis drufku at-pakal atmeft — jeb, kâ tagad mehds runaht, wehribu greest — uf fcho 5 gadu peedsihwojumeem un dauds mas tahs wainas pahrrunaht jeb to fshadi tuwaki apstatiht, kas Deewam schehl pat wehl fcho baltu deenu zaur fcho jaunu likumu ne-eeweh-rofchannu publikai gadahs.

Likumu nesinafchana dsemde likumu ne-eewehrofchannu un fchi atkal likumu pahrelahpofchannu. Schai nu ir strahpe un sinams fshahde, daschreis jo leela, par augteem, kas gan newis tihschâ prahâ audsinati, bet aifween deefgan nefmekigi. Bet kad mehds zaur likumu nesinafchannu pee strahpes un fshahdes teekam, tad buhtu jadohma, ka fchi sinafchana aplam gruhiti panahkama. Gan warbuht tã buhtu, ja mehds fchê runatum par wifu, pilnigu walsts likumu krahjumu; to few eegahda-johht wehl ar 1000 rbl. nepectiktu. Likums par wispahriego kara-deenestu turpretim titai makfa 18 kap. un dabujams katrã leelakã grahmata bohde. Bet ko tas dascham lihdsetu, ja tas ari fcho likumu eegahdajees un ilafjis, to waj nu mas fapraftu jeb nefapraftis tomeht padohmu ne-eetu meklett pee ta, kas to tam fpehji doht? Ta leelaka waina jeb tahs wainas ihsta fakne pa leelakai dakai publikã alafch buhs at-rohdama eefsch ta, ka laufchu gariga kuhtriba teem nekawj wairak puhletees gar likumu dibinafchannu un ka likumu pasifichana un sinafchana teem wehl mas ruhj un ka tee tad til uf to mohstahs jeb padohmu eet meklettees, kad jaw par wehlu, jeb kã fakams wahrds faka, kad wilks jaw kuhiti.

Tã p. p. wehl patlaban itin beeschi gadahs, ka lohfchu-gaddos stahwedami jaunekti (jeb fcho wezaki) til wehl tad eet applaufchinatees un pee lohfchu- (fafaulfchannas-) kantona peerakftitees, kad winu gada-gahjums fen jaw lohfi iswiljis. Ja nu fcheem tahdeem naw geldigu un eewehrojumu eemeflu, ko preekfchã list, kadehl wini naw paspehjuschi ifdariht peerakftifchannu pee fafaulfchannas-kantona ihstã laikã t. i. tai gada, kurã tee 20 gadus wezi paleef (jeb wifmasal preekfch winu gada-gahjuma lohfefchannas termina t. i. lihds 1. No-wemberi ta gada, kurã tee 21 gadus wezi paleef), tad wini pasaude ne til ween to teesibu, preekfch few ihpafchu pehz-lohfefchannu iflubgtees, bet pasaude ari fawu atweeglinafchannas-teesibu familijas buhfchannas pehz, kas teem pehz likuma peenahktohs, ja tee ihstã laikã buhtu peeteikufchees, un teel nodohiti rekrufchods, laut waj weenigi dehli jeb weenigi strahd-neeki un maifes-deweji familija buhdami, kad til pehz fawas meefas wefelibas uf kara-deenastu par derigeem teel atrasti; ja tee uf to par nederigeem teel atsihti, tad tee kriht zeetuma strahpe jeb arefte (§ 212 un 213).

Migas pilsehtas draudse lihds fchim, prohti pa teem 5 pehdejem gadeem, pawifam hijufchi 165 tahdi, kas likumigu peerakftifchannas-terminu nokawejufchi; no fcheem lohpa 94 deenastã nodohiti,*) kuru starpa bij dauds tahdi, kam bij pir-

mas fchiras atweeglinafchannas-teesibu familijas buhfchannas pehz, daschi jaw bij apprezefufchees un tehwi, weens bij fudentis. — Schini gada lihds fchim gan til ween 12 tahdi pee gaismas nahkufchi, kam fen jaw bij jalohse, bet tihscham waj netihfcham pee kantona nepeektrihwejufchees.

Par eemefleem, kadehl peerakftifchana pee kantona un zitas peeteikufchannas rittigã laikã naw notikufchahs, alafch jaduhd, ka ne-efohht sinajufchi, ka tas wajjadfigs, ka efohht nemahjiti laudis, ka tahlu dshwojohht, ka uf to no winu draudfchu waldifchannas ne-efohht usajinati zc., wif pehz likumeem negeldigi un no rekrufchu-komisijas ne-eewehrojami eemefli. Ta ari gahjis daudseem pee pilsehtas-draudfcham peederigeem, kas fawu atweeglinafchannas-teesibu familijas buhfchannas pehz preekfch jeb lihds lohfchu termina nebij peemeldejufchi un ar geldigahm leezibahm peerahdijufchi. Teem zaur to fchi teesiba gahja wifai sudumã un tika tapat rekrufchods nodohiti, ja til zitadi, prohti pehz wefelibas ween preekfch kara-deenasta bij geldigi. Ar pee semes-draudfcham (muifchu pagasteem) peederigeem ar to gan ir fawadi. Pagasta loudim, kam kriht lohfseht, leezibas-fihmes par peerakftifchannu pee kantona naw ihpafchi wajjadfigas; tee no pagasta-waldifchannahm pehz rewifijas-rulleem teel farakftiti tais katra gada eefahkumã ihpafchi fastahdamos fafaulfchannas-rullods, kuras lihds 1mo Mai rekrufchu-komisijai janofuhita. Tajãs teem ari ja-usdohd, kã ar katras familijas buhfchannu stahw, tã ka kreis-komisija to war tuhliht noteikt, kurã katrã atweeglinafchannas-fchira fchê waj tas lohfetajãs kriht. Til tahdeem, kas pee kahdas kahrtas peeder, par kuru rewifijas-rulli neteel wefti, pascheem par to jagahda, ka wini no rekrufchu-komisijas fafaulfchannas-rullods lihds ar tahm wineem peenahkamahm atweeglinafchannahm teel eefihmeti. Pee fcheem nu ari peeder jaldatu-dehli, kas pa leelakai dakai lihds lohfchu-wezumam wehl pee nekahdas nodohfchannas mafadamas draudfes naw peerakftijufchees, kã ari pehz rewifijas dsumufchi un fawã pagastã nedshwodami, kas daschlahrt ir pagasta-rullods wehl nemas naw usnemti — wifceem fcheem pascheem ja-usmana, ka wini fafaulfchannas-liste pee laika teel usnemti. Tã klahrt wehl der ihpafchi peemineht, ka Migas pilsehtas-muifchu rohbeschãs dshwodami rekrufchuleetãs pee Migas kreises peekriht un ka teem tadehl fawu wajjadfibu deht jagreeschahs newis pee pilsehtas- bet pee kreis-komisijas. Atteel wehl atgahdinaht tohs, kas nu waj preekfch fshohlas-mahzibas pabeigfchannas jeb mantas un fainneezibas deht wehlahs atstahdinafchannu dabuht, jeb nodohmajufchi kara-deenastu ar fawwalneeku teesibahm nokalpoht, ka fcheem par to (§ 125) peemeldefchana ja-isdara ne wehlat, kã 2 mehnefchus preekfch lohfefchannas, tas buhtu ne wehlat, kã 1. Septemberi un ka § 120 rekrufchu lohfefchannu jeb kara-deenasta nokalposchannu teem paweeeglo, kas newis tur, kur wini peeder jeb pee kantona peerakftiti, bet tur, kur wini pastahwigi (wifmasal 3 mehnefchus) dshwo, lohfi grib wilti un wifu to ifdariht, kas kara-deenasta deht katram pawalsh-neekam wajjadfigi ja-eewehro, un prohti zaur to, ka wini lihdi 15tam Janwarim (ta gada, kur tee 21 gadu wezi paleef) pee jauna kantona pahrrakstahs, kas teem tilkab tahs walsts jeb pilsehtas waldifchannai sinams jadara, kur wini peederigi, kã ari tai, kur wini grib pahrrakftiti list. Pehdigo ari isdara komisija jeb draudfes-waldifchana pate, bet wehlat par noliktu likumigu terminu tahda pahrrakftifchana til war notikt, ja peenemamu lawefchannas eemeflu war peerahdiht.

*) 1874. gada useeti 16, nobohiti 16. — 1875. gada useeti, 69 nobohiti 31. — 1876. gada useeti 36, nobohiti 19. — 1877. gada useeti 27, nobohiti 22. 1878. gada useeti, 17 nobohiti 6.

Za scho rindu lasitaji, kureem lohſchu-gadi wehl naw aif muguras, jeb kuru behrneem tee wehl preekſchâ ſtahw, zaur teem buhtu uſmanigi tikufchi, wiſu waijadſigâ weetâ un laikâ eewehroht, kaſ uſ lohſchu buhſchanu un uſ tahm atweeglinafchanahm ſihmejahs, kaſ wineem waj nu ſamilijas jeb mantas buhſchanas jeb flohlaſ mahzibas deht pehz likumu noteikſchanahm peekriht, tad winu mehrkis teeſcham buhtu panahkts.

U. Enggiefer,

grammatas wedejs Nigas pilſſehtas-Lomifſijas.

Kreewu awiſchu ſpreedums pahr Baltijas buhſchanahm. Daſchreis ir Kreewu awiſes neſufſchâs no muhſu gubernahm ſinas, ſtarp kuraahm daſcha ir fazehluſe pretofchanu muhſu Bahzu awiſes, kura pa datai no tam zehluſehs, ka Kreewu awiſehm naw pilnigas ſinas no ſaweem ſinotajem iſ Baltijas peefuhtitas un ka ſtrihdedamahs awiſes ik reiſas uſ pahrſpreeſchamo leetu neſklatahs no ta paſcha ſtahwokka. Scho nebuhſchanu eewehrodama lahda Kreewu awiſe („Отголоски“) nehmufehs pahrſpreeſt muhſu buhſchanas. Iſ ſchi teizama ſpreeduma to ſwarigako ari ſchê uſſihmeſim.

Mehs (tâ rakſta „Отголоски“) ne-eſam nodohmajufchi, wiſas Baltijas ſawadibas beſ iſſchkirſchanas ne-apdohmigi ſlaweht nedſ ari mahneht (nizinah). Laika waijadſiba wiſur fazel jaunâs buhſchanas un jaunus praſijumus. Laika waijadſiba wiſur uſ tam wairaf jeb maſaki dſenahs, arweenu uſ preekſchu eedama, ka ihpaſchâs teeſibas (privilegijas), maſumâ eedamas, tiktu pahrwehſtas par wiſpahrigahm teeſibahm. Nowezejufſchahs buhſchanas weetâ ſtahjahs jauna, kâ laika waijadſiba to praſa; taſ ir palizis par paſtahwigu likumu zilweku beedriba un taſ palizis par paſtahwigu uſdewumu likumu dewejeem. Waijadſiba pehz reformahm (pahrgrohsibahm) teel pawalſtê tapat atſihita un dſihwi ſajuſta par waijadſigu, kâ leelâs walſtis buhſchanâs. Schê tilai ja-eewehro reformu plaſchums un taſ laiks, kura reformas ja-iſdara. Muhſu nodohms naw, wiſu reformu ſihlumus, kuras jaw iſdaritas jeb wehl iſdaramos, ſchê pahrſpreeſt, mehs tilai gribejam ſawus laſitajus uſmanigus dariht uſ tahm daſchadahm dohmahm muhſu laikrakſtôs.

Tâ ſakoht muhſu laikrakſti parahda pa datai naidigu prahtu un weenpuſibu ſawâ ſpreedumâ, tiklihds wini ſahl rakſtiht par Baltijas ſawadibahm un padewibu, kaſ ari tureenas daſchadâs lauſchu ſchkirâs atrohnahs.

Bet ſchahdas ſawadibas, lahdas wehl atrohnahs Widſemê, Kurſemê un Sgaunu ſemê, ir ſenaku laiku atlikâs, kaſ uſ reiſu naw iſdeldejams. Taſ ir ari Kreewu awiſehm ja-eewehro, kad winas pahr Baltijas ſawadibahm runa. To ari muhſu wal-diba eewehro.

Pahr eeraſchahm, pahr padewibu un tahm dohmahm, ka taſ, kaſ bijis derigs, ari palizis nepahrgrohsami labš un ka tam, kaſ no jauna peenahl klah, ne-eſoht ja-uſtiz, pahr wiſu to runajoht jaſaka, ka taſ katra zilwela dabâ atrohnahs un patira ari ſawâ ſinâ wehribu. Uſ ſchihm juſchanahm atbalſtotees iſaug ihſtee pawalſtneeka tikumi. Tilai taſ wareja tagadejo laiku peenahlkami nowehreht un tahds buht, kaſ uſ nahklamibu pilnigi ſagatawojees, kad winſch pagahjuſchus laikus ſin zeenihht un gohdâ tureht.

Widſemes ſemneeku ihpaſchneeki. „Новое Время“ dohd ſchahdas ſinas par ſemneeku mahju pirkſchanu Widſemê. No

privat-muiſchu ſemneekem tikufſchâs par dſimtu nopirkas: 1874. gadâ 1334 mahjas, 1875. gadâ 1038 mahjas, 1876. g. 701 mahja, 1877. g. 1063 mahjas, 1878. g. 548 mahjas.

Pawifam eſoht pagahjuſchâ gada galâ bijuſchâs pahrdohtas 14,955 ſemneeku mahjas, un uſ rentes kontrakteem 18,208. Zaurmehrâ tijis maſſahts 1878. gadâ par dahlderu ſemes 157 rubl. 96 kap., kaſ eſoht par 1 rubl. 71 kap. wairaf ne kâ 1877. gadâ. Krohna muiſchâs (24) eſoht pagahjuſchâ gadâ pahrdohtas 265 mahjas ar 9664 deſetinahm ſemes. Par ſchihm mahjahm krohnis ſenak dabujis 10,408 r. 11 kap. rentes, un tahs tikufſchâs pahrdohtas par 260,202 rubl. 75 kap., tâ ka agrala rente iſtaifa no pirkſchanas nau-das 4 procentes. No pirzejeem ir pee kontrakta noſlehgſchâ-nas eemahſahs 25,847 rubl. 13 kap. Atlikums teel iſmaſſahs 49 gadôs zaur 5½ procentu maſſaſchânu gadâ. No wiſahm krohna mahjahm, kaſ iſtaifa pawifam 306,313 deſ., ir par dſimtu pahrdohtas 42,085 deſetinas.

Nigas Latweeſchu amatneeku beedribâ, kâ „M. w.“ 33. numurâ dſirdejam, bij pagahjuſchâ ſwehdeenâ, 19. Auguſtâ ſchâi gadâ, kahrtiga pilna ſapulze, kuru wairaf kâ 80 loh-zekli apmekleja. Preekſchneeks J. Zelin kungs uſaizinaja ſapulzi tâ jaw „Mahjas weeſa“ 33. numurâ mineta ſtrihda dehl ſchini deenâ iſwehleht ihpaſchu wadoni, par kuru tad Jonatana beedribas preekſchneeku un amatneeku beedribas re-widentu, Leekneij kungu eezehla. Kad nu wiſpirms J. Zelina kunga eewehleſchânu par beedribas preekſchneeku ar leelu balſu wairumu peenehma, tad eewehleja zitus nopeetnakus preekſch-neezibas lohzeklus, kuri ſawus amatus preekſchneezibâ ari pa-reiſt uſnemahs, kâ: D. Sarin, G. Diezman, J. Balod, Schnore, Strupe, Salin. Mahrt. Lapas weetâ eezehla B. Hochleiter kungu par re-widentu. Kahrtibas-Lomifſijâ eewehleja tohs beedrus: B. Altberg, J. Kreewin, K. Kreewin, J. Freiman, J. Fiſcher, P. Behrſin, K. Behrſin, Rudſiht, Schmidt, Schleier, Dimdau, Nihel, Brujer. Preekſch beedribas lohr-teta ihres atwehleja no beedribas-kaſes nemt tilai 250 rubl. ſudr. Behru-nauda tika pa-augſtinata uſ 50 rubl. ſudr., un prohti tahdâ wiſhê: Pirmâ gadâ ohtrôs 6 mehneſchôs 15 rbl. ſudr. un wehlaſ 50 rbl. ſudr. Beidsiht tê wehl newaru aſtâht nepeeminejis Zelin kunga preekſchneſumu par beedribas darboſchanohs ar noluhku uſ amatneezibas zehſchânu. Winſch peemineja, ka ſchihš beedribas zehſchânahs eſoht jautâ laika-ſihme preekſch Latweeſchu amatneeku lablahſchânahs. Zaur to, ka ſchi beedriba neween meeſigâs kaitês, bet ari preekſch darba pazehſchânahs un wiſadâs zitas garigas iſglihtibas gah-dajoht, tapſchoht pazelta Latweeſchu amatneeku darba wehrtiba, tilſchoht pa-augſtinata winu alga un pazilata winu kon-kurenzes eeſpehja, — un pahr wiſahm leetahm tapſchoht zi-lata winu paſtahwiba. Lai tahdâ wiſhê ſchi beedriba ſem ſawas jaunahs preekſchneezibas aug un ſalo! Bm.

No Walkas. Tai 9ta Auguſtâ wakarâ wareja it wehlu dauds no wiſadahm puſehm ſanahluſchu ſweſchu ſautinu, kuri uſ rihtdeen noturamo gada-tirgu gaidija, pa pilſſehtas eelahm ſtaigajam redſeht, bija winu ſtarpâ wiſadi, gan ſauni, gan labi un katram ari bija ſawads mehrkis: daſchš gribeja eepaſihtees ar Walkas gahrdo bairiti un ar tahm pehz tam nah-klamahm galwas ſahpehm, daſchš gribeja ſchini tirgû ko lebti nopirkt, daſchš ko dahrgi pahrdoht un daſchš ko — noſagt,

par prohwi kahdu sirgu, kureem nabaga lohpineem pehdeja laika no sagleem maj laika teel dohts. Ta tad schini wakarâ isdewahs pilsehtas polizejas eerehdnim R. un bruguteefas marschomifara L. T. to zaur Gubernijas awischi fludinajumeem un zaur zirkulereent no brugu-teefahm eelſch wiſahm Wiſſemes kreifehm ruhpiigi mekletu manigo sirgu sagli Friigi Kleefſchmitu ſawangoh. Nu winſch Balkas zeetumâ fehbedams, kamehr tahtaku stellehs, war aif dſelſs reſtehm par ſaweem nedarbeem pahredohmaht, un ſenju lautini lai pateiz Deewam, ka jaw weens no ſcheem beſdeewigeem ſanemts, lai ari zaur to sirgu ſagſchana naw mitejuſehs un no tahs bandes atſikufſcheem blehſcheem aifween wehl teel paſtrahdata, tad tomehr par to war preezatees, ka weens, tas wiſu uſmanigalais eelſch Zehſu, Balmeeras, Balkas un Tehrpatas aprinkeem bijuſchais ſaglis, ſanemts un ir zerams, ka polizejas ruhpeſchanai isdohſees ari zitus ſawangoh.

Ar rudens tuwoſchanahs ſahlahs muhſu pilsehtinâ leelaka dſihwe, kura par waſaru pawifam bija apluſuſe, linu andelmani par karſtu laiku uſ ſemehm lohtu pawehnds no ſaweem iſgahjuſchâs ſeemas gruhteem darbeem atpuhtuſchees nahl atpakal pilsehtâ, tapat ziti kungi un kundſes pa leelakai dalai beſ kaulu- un zitahm kaitehm greeſchahs no weſeloſchanas awoteem un juhrmalas atpakal, kâ ari ſkohlentee leeleem bareem nahl, apbrunoti ar grahmatahm, kâ kara-wihri pilsehtâ un katriis pehz ſawas kahrtas un amata eefahl ſawu zihniſchanohs no jauna.

Dſirdams, ka Balkas Latweeſchi dohmajoht labdarifchanas beedribu eerikteht, til wehl truhktoht tahdu wihru, kas preeſch ſcho mehrku galâ weſchanas buhtu wairak ruhpejuſchees; zereſim, ka uſ preeſchu par ſcho noluhku ko plaſchaku warehs dabuht dſirdeht.

Zaur kahda kreisſkohlenta ne-uſmanibu, kuſch waſarâ wehlu gultâ guledams pee ſwezes gairſchuma, kura uſ maſu galbinu ſtarp grahmatahm un drehbes gabaleem ſtahwejuſe, mahzidamees aifmidſis un neſinadams, uſ kahdu wihſi grahmatahm un drehbes ſahluſchâs degt — buhtu 17. Auguſtâ uguns-grehts iſzehees, ja ziteem mahjas eedſihwotajeem nebuhtu laimejees, duhmus pamaniht, kuri no ſkohlenta iſtabas nahluſchi, un zaur to leelu nelaimi nowehrſt. Lai der par draudeſchanu ar uguni uſmanigali apeetees.

—r—t.

No Werowas. Bahr aſinu-ſehrgu Werowas aprinki pafneeds Rauges draudſes mahzitajs Gahns Tehrpatas wahju awiſe ſchahdas ſinas:

Aſinu-ſehrga wiſupirms parahdijahs niſna Julija mehneſcha ſahlumâ Pelwes draudſe, ihpaſchi Waimeles muſſchâ. Drihs winu eeneſa Rauges draudſe, ihpaſchi Bez-Kaſerizas un Rentes muſſchâs, kas labi attahlu weena no ohtas atrohдахs. Tani paſchâ laika ſehrga ari parahdijahs Ohſolmuſſchâ (Gichhof). Bahr ſehrgas iſplahſchanohs zitâs draudſes newaru ſklaidras ſinas doht; bet man ſchleek, ka mine-tahs iſchetras muſſchâs wiſu gruhtaki peemekletas. — Par laimi miſſiba naw til leela, kâ to laudis iſpauduſchi. Beidſamâs iſchetras nedelâs mira Rauges draudſe iſ nedelâs 25 lihdi 30 zilweki. Miruſchu leelaka daka ir behrni apakſch ſeptineem gadeem; pee-auguſchu zilweki ir tilai kahdi 8 miruſchi. Turprek ir beidſamâs nedelâs ſaſlimuſchi daudſi pee-auguſchu, kas ſlimds behrnus kohpa. Rentes muſſchâ gandrihs wiſi, pee-auguſchi ſcho ſehrgu iſgulejuſchi; tapat ari daſchds zeemds. Ka lauka darbi zaur tam ſupri nokaweti, ir

ſaprohtama leeta. Ir par daudſi ſajihſe, ka daſchi zeemi gandrihs pawifam iſmiruſchi, jo pee-auguſchi til reti mira. Bet gan ir daſchds zeemds wiſi behrni apmiruſchi, un man nereſti gabdijahs weenâ deenâ daſchu wezaku wiſus behrninus apgla-baht un ſlimeem wezakeem paſcheem ſwehtu waſar ehdeenu paſneegt.

Sawa ſinojuma beigâs mahzitajs Gahns norahda uſ ne-kahrtibahm, kas palihdſoht ſehrgai iſplahſitees. Wiſupirms ſemneeki neſargajotees no ehdeeneem, kas weſelibai ſkabhigt. Ta winſch pats redſejis, ka jaw ſaſirguſcham behrnam tijis dohts gluſchi ſakſch ahbols, til ko no krahnus iſwillta maiſe u. t. pr. Dhtkahrt ſehrgu iſplahſtoht behru-dſihras, kur ſahrku lihdi beidſamam azumirkam walâ turoht un uſ kurahm behrnus leelumâ lihdi nemoht. Bet wiſuleelaka waina eſoht ta, ka ſlimneeku ruhmes nemas negahdajoht tihribu zaur iſſahſoſchanu jeb deſinſetzi.

No Jelgawas. Swehtdeen tai 12tâ Auguſtâ pehz puſdeenas pamanija kahdi jauni laudis aif Annas wahrteem, tuhſit aif Wiſkalmuiſchâs, zaur waimanadamu lungſteſchanu uſ tam uſmanigi dariti, ſchoſejas tuwumâ weenâ grahwi kahdu wihru, kas kahdu wezu ſeewinu bija pee ſemes pagahſis un to gribeja noſchnaugt. Kad jaunekli peeſteidsahs palihgâ, tad wini wihru iſtraujeja un tas iſſchahwees gribeja pamukt, bet tomehr winſch tila apturehts zaur draudeſchanu, ka, ja nepaliks ſtahwoht, tad tiks uſ winu ſchauts. Tas wihrs, Leitis, nu tila ſanemts un lihdi ar to ſeewinu uſ polizeju atweſts. Tè nu iſklaufſchinajoht dabuja ſinaht, ka ta ſeewina, kahda 70 gadus weza ſchihdeete, ir gribejuſe uſ Janiſchkeem braukt, ir rateem papreeſchu weena pate iſ pilsehtas iſgahjuſe un peepeſchi no ta Leiſcha tikuſi ſagrahbta, kuſch winu, kad wina leegufehs ſawu naudu atdoht, ir eefweedis grahwi, ſchnaudſis un winas naudu, 7 rubli, winai atnehmis. Ka dſirdams, tad Leitis ir iſteizis, ka wina dohmas bijuſchâs, weziti noſchnaugt, tamdeht, ka ta ar labu tam ſawu naudu negribejuſe atdoht. (L. U.)

No W. pagasta. Schè pehdeja laika, kâ „L. U.“ ſino kahds ſweſchſ wihrs uſnahjis, kas bagatalahm ſaimneeku meitahm un gruntneezehm uſdohdahs par bruhtganu, iſflawedamees par muſſchâs ihpaſchneeku un lohti bagatu zilweku.

Minetais ſweſchineeks peewihlis kahdu ſchi pagasta ſaimneeka meitu, apfohſidamees to prezeht, lai waretu mahju, kas meitai peekriht, dabuht ſawas rohkâs. Meita bijuſe lohti preeziga, ka bagatu bruhtganu dabuhs, kam ſawa muſſchâ, lai gan bruhtgans jaw labi wezs; ahtrâ laika ſteidsahs deribas ſataiſiht. Saderinaſchanas deena atnahza; weſi gaidija un gaidija bruhtganu, kam, kâ ſohljees, waijadſeja atnahkt noteiktâ laika, — bet neſagaidija. Bruhtgans dabujis ſinaht, ka mahju ſaimneeks ſawai meitai wehl grunti ne-atdohd un tadeht grunts-waldifchanu ſawas rohkâs newar dabuht, ir meitu apſmehjis un laidees prohjam.

Behzak dabujam dſirdeht, ka bagatais eſoht — praſts ſchwindleris, kas uſ tam iſeijoht, meitas peewilt. Schè gribu meitas pamahziht, lai fargahs no tahdeem, jo — wiſe naw ſelſe, kas ſpihd.

No Leepajas. Raut gan waſara eet uſ beigahm, tad tomehr ſchè iſ deenas wehl uſnahk jaunâs buhweſ, kas wehl preeſch ſeemas buhs pabeigtas. Starp wairak ſintu dſihwojamahm ehlahm buhwe it ihpaſchi 4 lihdi 5 tahſchigus ſpibkerus.

Ar ohsta buhwi eet deefgan naigi uf preefchu: ir jaw labs gabals ar afmingem ismuhrehts. Jaunais bulwehrtis tohp uf weza pamata mihrehts, pehz tam, kur pehbigais lihds uhdena wirsum tapa no-ahrdihts. Pehz noslehgta kontrakta, wajaga schini gadâ pusi no ohstas bulwehrtka pahrbuhweht. Preefch ohstas istihriřchanas strahda tagad 4 damfbageri. Jauna seemas ohsta ir wiřa řawâ leelumâ jaw trihs pehdas dñiti apafsch uhdens ſpeegela (wirřus) iřakta. Pee jauna tulles nama ir jaw trefcha tabřcha pabeigta un ir zerams, la wehl řcho ruden wiřas ehlas nahls apafsch jumta. Jaunais dñelřzeta tilts taps wehłakais pehz řřhetrahm nedekahm bruhki nodohts.

No Mařkawas. Neřen atpakat tika Mařkawas kara-teefâ noteefahťs muifchneekš Senikows uf 12 gadeem zeetuma dar-beem, tapehz řa tas řahdam wirřneekam ufbruzis un to ap-wainojis. Generalgubernators to apřchehloja uf apmeřřchanohs Sibiriřâ. Utgadijums bija řchahds. Aprila mehneři řhini gadâ gahja Wiřřnewolořkas zeetuma areřtanti řehťâ pařtaiga-tees; deenestu iřpildofřchais wirřneekš eenahza zeetuma řantohři pulřteni pařkatitees. Te peenahza tam řlahť zeetumneekš Se-nikows un řita ar duhři, bet trahpija tika zepures malu. Řad wirřneekš řautaja, řapehz řas til neķaunigs, tad Seni-kows atbildeja, řa řas ar řahdu blehdi nemař negriboht ru-naht. Senikows, řahda pařkawneeka dehřs, ir kara-gimnařřiâ mahjjees, bet jaw gadeem beř řahda darba aplahť blandijees. 1875tâ gaga řas bija apřuhdřehťs řahdřibas deht, 1876tâ gadâ řahda iřpawniķa neķaunigas apwainofřchanas deht un 1878tâ gadâ řas bija apřadřees un iř řawas aiřřuhtifřchanas weetas, Meřenes, Keiřara Mařestetei rakřijis rupju draude-řchanas wehřtuli, řa ari uf řahdas ehlas dasřus uf dumpi uřmuřnadamus wahrđus uřrakřijis. Noteefatais ir tika 22 gadus wezs.

No Wařřchawas. Bahr muřfu augřta Kunga un Keiřara uřtureřřchanohs Wařřchawâ pařneedš „Wald. wehřm.“ řchahdas řinas no 19ta Augusta:

Augusta Keiřara Mařestete wakar pulřten 12 puřdeena ap-melleja Katedrales bařnizu un notureja řmotru (pahřraudřibu) pahř teem kara-pulķeem, řas bija pee Wařřchawas řapulķeju-řchees; wakarâ Keiřara Mařestete apmelleja leelo teateri. řcho-deen (tai 19tâ Augusta) Keiřara Mařestete bija uf řiturgiju Łazienki bařniřâ un tad bija řlahť regimentu bařniřas parah-dei no gwardu řahťneeku brigades. Ap pulřten 6 bija pee Keiřara Mařestetes piři eefřř Łazienki nořazita leela gohda-malrite, uf řuras bija uřaizinati augřtakee kara-wihru preefř-neeķi un řiti augři řungi, řa ari preefřřneeķi no tureenas kara-pulķeem; pulřten 9 bija gohda-iřrahdiřřhana piřs-teateri eefřř Łazienki.

No Sumi piřřfehťas (Charłowas gubernâ). Sumi piřř-fehťas meera-teefas preefřřâ neřen nahza pee iřpreeřřchanas řahds atgadijums, řas wiřa piřřfehťâ řazehla leelu eewehř-řřhanu. řas biřis tã: Apřuhdřehťs bija Sumi piřřfehťas galwa, řahds řkubenko řungs, prohti řa winřř řahdâ nakti patruku ar wahrđeem un darbeem eřohť aiřtizis. Prohti řad řhini pařařari řkubenko řungs řohťi řaurâ (apreibuřřhâ) prahtâ gribeja no řlubas (řabeedřibas) nama uf mahjahm doh-tees, tad winřř uf mahjahm eedams řatika patruku, řas wi-řnam uřřauza řinamohs wahrđus, řa to patrukas mehđs darřht. Waiřadřigo atbildi nedewis winřř řahķa řahđeem řaldateem pa řihmi řiř, tã řa winřř tika zeeti řanemřs un wina iř-

tureřřřhanahs deht pee meera-teefas apřuhdřehťs. Meera-teefa winu eřohť noteefajufe uf 10 deenahm zeetuma řrahpes.

No Nikolajewas. Bahr teem nořeedšneekem, řas Odeřâ tika řakeri un řuri tai 11tâ Augusta tika ar nahwes-řrahpi Nikolajewâ noteefati, „Pycck. Ppawđa“ pařneedš řchahdas řinas:

Uř to plazi, řas preefřř noteefasřhanas bija eenemřs, bija cetaifitas diwi řaratawas. Apafsch teem walgeem, řas pee řaratawahm peeřeeti, gairâ řchuhpojahs, řahweja diwi řrahgi, uf řureem waiřadřeja nořeedšneekem uřlahť. Blakus řrah-geem řahweja diwi řahrki, řurđs pehz noteefasřhanas nořeedš-neeķu lihķi bija eeleeķami. řillab řaratawas, řa ari řrahgi un řahrki bija melni nomahleti. Neťahlu no řaratawahm at-radahs bedre iřrakta. Ap pulřten dewineem no rihta-bija uf řřřetreeem řuhřeem řindâ pee řaratawahm nořtahđiti řemes- un juhřas-řaldati, řas tani brihđi Nikolajewâ atradahs. Gaidija uf bendi, řas řohpâ ar nořeedšneekem no Odeřas ar damř-kuģi tika atweřti. Ap pulřten deřmiteem atnahza bende, no řahřřus buhđameem poliřiřteem pařwadihts, tad winřř apluh-řoja un pahřbaudija řaratawas un wirřjus uf to řmallako. Pehz řahđahm 10 minutehm atnahza abi nořeedšneeķi ar pa-waditaju pulķu. řur bija diwi rohtes matrořřřu, řasaku un poliřejas řaldatu. Nořeedšneeķi bija řohťi bahli, bet řlatijahs it meerigi un it řa brihđodamees uf řauřřu pulķu, řas bija řanahľuřři, lai pee noteefasřchanas waretu řlahť buht. No-teefasřřhanas řpreeđums tika preefřřhâ lařihťs un tad peenahza pařeiřtizigais preeřteris Łogowenko un řchihdu rabineeris Wi-lenbergs, lai noteefateem waretu beidřamo apmeerinařřhanu doht. Pehz tam bende nonehna nořeedšneekem areřtantu drehbes un uřwiķla baliu mehteli, tad winus uřweda uf mine-teem řrahgeem un uřliķa walgu uf řaklu. Pehz mař minu-tehm bija paķahřřřhana iřdarita. Řad ahrřte bija apleezina-jis, řa nořeedšneeķi bija miruřři, tad nořeedšneeku lihķi pařliķa puřřtundu řarajotees; tad wini tika nogreeřti, řahrđos eełiķti un řemě pařlabati. — řa rakřta mineta řreewu awiře.

No Odeřas. řureenas Pokrowřkas aprinķi notizis řchahds behđigs notikums, řa řahda řreewu awiře řino. řahds tu-reenas muifřturis preefřř řahđahm deenahm iřřuhtijis řrahđ-neeķus, lai iřřihritu řeptinas dohbes, řur řeemu mehđs řabibu uřtaupihť. řchihř dohbes jeb bedres ir lihđs 7 ařim dñitas un apafřřhâ trihs lihđs řřřetras ařis platas. Wirřu ir ti-ķai mař řaurums, řaur řuru tika weens řilweks war eełihť. řrahđneeķi jaw řeřřas bedres jeb dohbes řaur iřdeřřinařřhanu ar řalmeem iřřihrijufřři, dewahs uf řeptito bedri. Weens no teem tika ar řrihķi eełaiřis bedre, bet lihđs puřei nonahjis, řas řauza řaweem beedreem, lai to welkoht augřřam; tomehř řas pařaida řriķi wařam un eełrita bedre. Ohtris řrahđneeķs dewahs ar řriķi tam pakat, bet ari řas wairš ne-uřnahza augřřam. řreřřais řrahđneeķs, řuram řriķi apřehja ap weh-deru, tika pař řaimi wehl dñihřs iřwiłķts ahrâ, bet beř řa-manas. Uřřauza tuřumâ buhđamu ahrřti. Uř wina padohmu nu laida zetorto řrahđneeķu bedre eefřřhâ un řehja tam pa-řřahwigi auřřtu uhđeni uf galwu. Winřř atrada abus beed-řus neđřihřus, peeřehja tohs pee řriķa un tã wini wiři trihs tika uřwiłķti augřřam. Wiři atđřihwinařřhanas mehģinařumi bija welģigi, abi wihři bija no řřahđigahm gahřahm (twai-ķeem) miruřři; nahwe buhs ařumirķli eełahjuřehs.

Wehl no Odeřas. Andeles nama „Gurewiřř un beedri“ bija řařahđijis preefřřřiķumu pař řaunas damřřugu beedřibas

dibinafchanu preefch labibas andeles uf Dnepras, Dnestras un Bugas upehm. Schis preefchlikums tagad tijis no wal-dibas apstiprinahts. Beedribas pamata kapitals pastahw is 2½ milionu rubteem. Behlaf to dohma pa-augstinahht libds 8 milionu rubteem. Schis beedribas damflugi eefahlfchoht fawu brauffchanu wehl schini gada. Schis beedribas dibinafchana eefkatama par weenu no teem fohleem, kas andeli pazet Melnas juhreas ohstas un kas tagad labi buhtu isdarams, lamehr Wahzijas jaunee tulles-likumi prenemti.

Ro Ribinas (Plozlas gubernā). Dugas zeema laudis bija aifgahjuschi uf tuwejo kaiminu zeemu tirgū un atstahjuschi tilai behrnus mahja. Rahds semneeks tohs bija pilnigi eeflehdfts istaba. Us reis iszehlahs zeema uguns-grehks un leefmas tuwojahs ari tai mahjai, kur tschetri newainigi behrni (wezakais 10 gadus weza) bija eeflehgti. Rabadsini fauja pehz palihga, bet behrni, kas ahrpufe atradahs, nespehja neds aifflehtas durwis, neds lohgu uslaust. Wini nu gan skrehja us kaiminu zeemu palihgu melleht, bet lamehr palihgi atnahza, tikmehr mahja jaw bija nodegufe un behrni atraduschchi seefmas breefmigu nahwi.

Uhrjemes sinas.

Ro Konstantinopeles. Bahr bijuscha sultana Murada flimibu runajohht jafaka, ka Kelnes awise pasneeds schahdas sinas: Ispehtifchana pahr nelaimiga sultana ahrprahribu wehl naw nobeigta. Beidsama laikā Konstantinopelē iszehluschahs tahs dohmas, ka teem esohht taisniba, kas dohma, ka bijuschais sultans Murads tilai zaur pils blehdibu esohht par ahrprahribu apshmehts, lai winu warohht no trohna nozelt un tagadeju sultanu wina weeta eezelt. Kadeht tas notika, to fawa laikā jo plafchi istahstijam, kad runajam pahr Turzijas juffchanahm politikas leetas un pahr winas wizinafchanu un kawefchanohs, zitu walstju prassjumus ispidiht. Us kahdu wihfi Turzija jeb tee, kas winas politiku wadija, to panahza, to redsam no tam, ka weenam sultanam wajjadseja ar fchkehrehm few galu padariht, ohtram wajjadseja trakam palikt u. t. pr. Bet greefimees pee Murada atpakal. Bija dohmas ispauduschahs, ka sultans Murads fawa ahrprahribā wairs nesohht isahrstejams. Tagad ta leeta israhdahs zitada, prohti tas ir tā: Rahds flawens ahrste, wahrda Dr. Mongeri, kas ir smalls sinatajs ihpafchi gara- jeb prahta-flimibās, ir islaudis laudis fawu spreedumu pahr Murada prahta-flimibu un schini spreedumā isfazijis, ka Murads pilnigi ir isahrstejams. Tiklihds tas tila sinams, te Konstantinopelē iszehlahs starp laudim leela istrauzefchana un prahta nemeeriba.

Ro Deenwidus-Amerikas. Mehs jaw daschreis tikam sinojuschi, ka Tschiles walsts usnehmufe karu pret Boliwiju un Peru, un tā toreis islikahs, tad rahdijahs, ka Tschile dabuschohht wirohflu, jo wina bija pilnigi us karu fataisijufehs un eefahla to ar wifu stingribu un duhschibu; Tschile schli-tahs tā isrihlojufehs un fagatawojufehs, waj uswareht jeb bohja eet. Tagad rahdahs pahrswars buht us Boliwijas un Peru pufes, jo Tschile titlab us semi tā ari us juhreas bijufe ar faweem kara darbeem nelaimiga; winas kara-pulki us semes neko wehl naw isdarijuschi un kara-lugeem us juhreas liga bijufe. Tagad ari Tschileefchi atsinuschchi, ka winu kara-wadoneem neweizotees lahga, jeb wifu masafi, ka tee lahga neprohtohht kara-wefchanu. Tschiles golwas pilsfehhtā iszehluschees nemeeri, kas wifu wainu leekoht uf ministereem, kuri

ne-apdohmigi karu eefahlfuschi. Pats presidents (Tschile ir brihw-walsts un stahw sem presidenta pahrwaldifchanas) esohht no galwas pilsfehhtas aifbehdfts; winam dohdoht padohmu, lai winsch no amata atkaphjotees un lai ziti, prohti labaki, kara-wadoni teekoht eezelti. Tā tagad tahs leetas stahw Tschile.

Kas ir dabas pamati.

Katrai kreetnai leetai ir faws pamats, tapehz tad lai dabai nebuhtu fawi pamati?

Daba ir wifu dsihwu un nedsihwu radijumu mahte; daba ari ir zilweku mahte, ir zilweku pirma mahjitaja; dabas klehpi augdams un attihstidamees zilwels schi laika stahwolki sinibās spehjis safneegt. Dabas prateji ir laizigee praweefchi jeb paregi; dabas siniba ir laiziga bihele, kura mahjotees un furu mahfoht zilwels pastrahda apbrihnojamus darbus. Zit nespehzigs, zil wahjisch iraid zilwels, ja winsch pret dabu karotu; bet zil spehzigs, zil sipris winsch, ja winsch dabas spehkus un winu litumus eewehrojis. Dabas litumus eewehrojis, zilwels dabas milsu spehkus kalpina un milsu darbus pastrahda.

Eewehroftim pa druskai, ka zilwels dabas milsu spehkus kalpina.

W e h j f c h. Wehju, to gan pehz fakama wahrda newarohht ar duhri dsiht un maifā bahst, — wehju zilwels kalpinajis. Waj wehisch mums nedsen fugus par tahtahm, jo tahtahm juhrahm; waj wehisch mums negreesch dsirnawas jeb fudmalas; waj wehisch mums newehiti labibu?

B e h r k o n s. Behrkons breefmigi ruhdam, ar faweem sibi-neem faspabrda to siprato ehku, un tatschu zilwels sinajis scho spehku gubstihht: winsch ustaisa few sibenu-nowehrseju (Blighab-leiter) un sibens winam newar mahju sageaut. Winsch ustaisa few masu pehrtoneli, kuru nosauz par elektrizistku maschinu (Ele-trisfirm.) un pee schi masa pehrtoneta winsch ispehti sibina spehta litumu un laisch tagad fawas sinas ar sibena spehku pa tele-grafa stihgahm no weenas semes us ohtru semi, un ar kahdu abtrumū. Leeli blehfschi, kas nedarbus nodarijefchi, senat aif-behga us ahrsemehm, tur paslehdamees; tagad wini tohp faherti, tapehz ka sinas teel us wifahm malahm ahtraki aifsuhtitas neta blehdis spehji aifbeht.

U h d e n s. Rahds spehks uhdenam, to katris sina, un kahdus waras darbus uhdens pastrahda, par to mums jaw bihele pastahsta un stohlā kuhdami dsirdejam, ka Egipteefchi, kas schihdeem pakal dsinahs, tita no uhdena noslihzinati. Bet tas wehl naw nelas pret to slihzinafchanu, kura wisa pafause apflikla, kad Deews zilwels sohdiija, tapehz ka tee bija apgrehlojuschees, jo Deewa behrni bija ar flaitahm zilweku meitahm apprezejuschees. Tabda wara ir uhdenim un tatschu zilwels sinajis uhdena spehkus few par labu isleetah! Winsch kahpj ar sawahm laiwahm un plohtseem straumei mugurā un straume winu neds no pilsfehhtas us pilsfehhtu, winsch eeleij uhdeni katlā, to fahilda un ar uhdena garaineem dsen damfratus, damstugus; ar uhdena garaineem winsch sahge dehtus, winsch mat kaulus miltos u. t. pr.

Wehl waretu daudj to runahht par daschadeem dabas spehkeem, kuras zilwels kalpinajis, bet tilai peemineftim, ka zilwek jaw se-neem laifeem dabas spehkus pasinuschchi, lai gan ne tik pilnigi un flaidri tā muhsu laifds; ka wezā senatnē pahr dabas leetahm grabmatas faralstijuschchi, par peemehru wezais Greeku prahneeks jeb filosojs „Aristoteles.“ Jaw seneem laifeem zilwek dabas spehkus eewehrojuschchi, tapehz naw jabrihnahs, ka tez no dabas pamateem to sinajuschchi. Un tā ari ir.

Tanis laifds dohmaja, ka dabai esohht tschetri pamati, prohti tschetras pamata buhtes, is furahm wif dsihwi un nedsihwi radijumi fahstahditi jeb raditi. Schis pamata buhtes, kuras mahziti wihri nosauz par „elementa“ (Elemente), bija seme un u h d e n s, gais un uguns.

Waj to laifu gudreem wihreem bija taisniba, ka seme, uhdens, gais un uguns par dabas pamateem jeb pamata buhtehm peenemami, to redseftim turpmas; bet eefam to pehz tagadeju

dabas sinataju mahzibahm vahrspreeduschi, gribam kahdu wahrdu faziht par to staitli „tschetri.“

Kapehzi wini peenehmusch, ka dabai tschetri pamati, bet ne peezi jeb trihs? Ja johlodami atbildetum, tad fazitum: Waj preeksch tam leelas gubribas wajabseja? Katru lohpu usflato- tees redsam, ka tam tschetras kahjas un ari freetnam krahgim ir sawas tschetras kahjas. Bet ja nopeetnaki spreescham, tad ja- faka, ka senalds lailds prahntneekem lohti patizis tas staitlis tschetri. Par lihdsibu: Pasauli tschetri gali, seemelis un deen- widus, rihts un watars, jeb austrums un reetrums. Reshina- schanai ari tschetras pamata mahzibas: fasslaitischana, atnem- schana, waitroschana un dalischana. Tapat muhsu tijibas grah- matas: mums ir tschetri leele praveeschi (Desajas, Seremijas, Gzeljels un Daniels), mums ir tschetri ewangelisti jeb preezas- mahzitaji (Mateus, Markus, Luktas un Jahnis). Titai schih- deem ka tahdeem, kas pehzi leelakas pekns dsenahs, nepeetika ar tschetrahm Mobsus grohmatahm, bet wineem ir peejas. (Turpmat beigums.)

Sihki notikumi is Nigas.

Tai 19. Augusta Selgawas Uhr-Niga kahda wizenst fababrahsh diwi strahdneeki un sahla sautees, pee tam weens ohtru ewai- noja, ar nasi wehbera eedurdams. Gewainoto strahdneeku aif- weda us flimneeku namu.

— Tai 18ta Augusta pullsten 3 pehzi pufdeenas atrada sche- jeenas ofladistu G. B. sawa kohrteli palahruschohs Peterburgas Uhr-Niga Palihdsibas-eela Nr. 3. Lihki aifweda us glahbscha- nas stanziju preeksch teefas-ahrstu ismelleeschanas. Pehzi pasch- nahwibas zehlowa teel mellehts.

— Tai nakti no fwehtdeenas us pirmdeenu nodega Bruneneeku eela Nr. 58 schihda Meijera Bordewitscha ehrbega jumts. Ehr- bergis jaw waicat nedelas nebija apdsihwohts. Uguni drihs ap- dschsa, bet pullsten 3 no rihta sahla ta pate ehla atkal degt. Domehr art schoreis laimejahs uguni apdschst. Schihds ir ap- zeeinahts, jo jadohma, ka schi uguni tihfchi peetlita, ka ta us ehrberga behnineem atrada ar petroleumu famehrzetas lupatas.

Tirgus sinas.

Par 120 mahzi. smageem rudsem preeksch Aprika mehnescha maffaja 91 kap. yuda. Kurjemes rudsi, kas schini gada plahnati isdewusches neta pehn, ir zena lihds 92 kap. Drelas aujas ir meeglatas schini gada isdewuschahs par pehnajahm.

Sludinaschanas.

Pehzi tam kad es sawu bakteru weetu esmu Nanna atshahsis, jawr scho pasiwuju, ka esmu par abrschi Niga us dschwes nometees. 1

Dr. med. R. Wolterz,

Celsh-Niga leela Smiltschu-eela Nr. 5, ohtra tahschu.

Slimneeku usnemshana

chirurgiska klinika, Lehrpata

cesahkaks 10. Augusta. 1

Profesors Dr. Wahl.

Jumprawu-beedribas meitenu-rohkas-darbu skohla.

Esamens preeksch jaunabm skohlneschem buhs festdena 1. Septembei plst. 2 skohlas ruhme. Skohla cesahsces pirmdeena 3. Septembei pullsten 9. Preekschneeziiba.

14 lihds 15 gadus wezas meitenes no gohdigeem nabageem wejakeem atrohd pastahwigu un weglu darbu lahda fabriki. Mahatatas sinas Ernst Plates driku-nama Niga pee Pehtera basnij.

Jannas meitas, luras gribenu strohderechamu 4 nedetu laika eemah- zitees, war peeteitres Celsh-Niga leela Kaleju-eela Nr 19 pa 1 trep. augschu. 1

Stala-meistars,

kas jaw par tahdu ir bijte, un passht sirgu flimi- bas u. t. pr., war tuhlt weetu dabuht. Zapetei- jahs Ahgelstatna Jumprawu-eela Nr 13. 1

Maises zepels preeksch saldfshabas un rupjas maises zepshanas, kas war ta- bas leezibas-sihmes usrahdiht, atrohd pastahwigu darbu. Zapeteijahs Kungu-eela Nr 13. 3

Skohlotajs, kam patihlahs Swahrtawas walts skohlas weetu spreenst, lai ar sawahm leezibahm drihsuna peeteijahs pee tureenas walts waldishanas, Wallas kreise, Gaujenes draudse. 1

Weens pansioners atrohd laipnu usnemshanu Peterburgas Uhr-Niga Ulu-eela (Brunnenstrasse) Nr 2.

Walmceera.

Been. publilat daru sinamu, ka no 10. Julija sch. g. fastohi Trey kunga grahmata-bohd efmu certaisitis kaispehrewschanu un denkschannu, kur shda, wilnas un bohmwilnas dsijas un drabnas, lakati, galb'anti, paletos, ahbas jimdi, deki u. t. pr. tiks wifas pehrines pehrweti un apdrutati. 3

Ar zeentshanu A. Rings.

Janna grahmata.

Nupat tika manā driku-namā gatawa un wifās Latv. grahmata bohds dabujama:

Behrnu draugs.

Janna lasishanas-grahmata preeksch draudses- un pagasta fshlahm apghadata no E. Schroeder, Salas draudses mah- zitaja.

Trescha dala.

Maksa 45 kap.

Ernst. Plates.

Standas-papihru zena.

Riga, 22. Augusta 1879.

P a p i h r i		prafija	mafsaja
Busimperiala gabala		784 rbl.	7,84 rbl.
5 proz. bankiletu 1. islaid.		—	94 ³ / ₈
5 " " 4		93 ¹ / ₂	93 ¹ / ₂
5 " instriz. 5. aismehm.		—	95 ¹ / ₂
5 " prehmiju bitetes 1. emis.		233 ¹ / ₂	233
5 " " 2. " "		233 ¹ / ₂	233
5 " konf. 1871. g. aifn.		128	—
Peterb. 5 proz. pist. oblig.		91 ¹ / ₄	91
Kreewu sem. kred. 5% shlu-sihm.		118 ¹ / ₂	118 ¹ / ₂
Charkowas semst. 6 proz. shlu-sihm.		97 ³ / ₈	97 ³ / ₈
Rehwales and. bantas alz.		—	39
Nigas kom. bank. alz.		—	215
Leel. Kreew. dselsz. alz.		256 ¹ / ₂	255 ¹ / ₄
Nig. Din. dselsz. alz.		—	—
Din. Wit. dselsz. alz.		—	160 ³ / ₄
Warsch. Terezp. dselsz. alz.		130	—
Dreles-Wit. dselsz. alz.		—	160
Nib. Wolog. dselsz. alz.		100 ¹ / ₂	100
Mast. Brest. dselsz. alz.		101	100
Baltijas dselsz. alz.		101	100

Atlibedams redaktors Ernst Plates.

Lihds 22. Augustu pee Nigas atnahfuchi 1912 lugi; aishahfuchi 1698 lugi.

Melnas wilmainas drahnas,

labu melnu

kaschimiru un ripsu

peedahwa par lehtahm zenahm 2

F. Mitschke,

Riga, pee raktujscha.

Заказъ въ случаю
покупки въ одинъ разъ
или за два раза
въ случаю доставки
въ одинъ разъ
или за два раза

ушговъ

Smehde ar leelu dsihwokli

ir isihrejama Ritter-eela Nr 97a. 3
Mahla ar ehrbegi, weenu mubra salnu- pagrabu un lohla lebus-pagrabu ar wahgusi un salt, 1¹/₂ yubraw. semes ir aishelshanas deht pa hrdohdama Selgawas Uhr-Niga, Bau- ftkas eela ppl. Nr 38.

Birmbeent, 20. Augusta 1879
Ziklusa winnetais siras
ir pahrdohdams Peterb. Uhr-Niga
1. Aleksander-eela Nr 137 pee F. Witte.

Ohtroeen, 28. Augusta pullsten 10
no ribta, 4 werkes no Nigas us Sel- gawas schofejas, Peter Freymana mahja tiks pahrdohdi fahrmann wahgi ar wifu eerikti, sirgi, wahgi, kamanas un zitas saim- neezibas leetas.

Sludinajums.

Preekšā Latvešņu lauzineku wezmātu instituta dibināšanas un uzturēšanas Rīgas pilsētas slimnieku namā ir Emilie v. Torklus leelmahte 4000 rubl. leelu kapitālu dibināšanai un šo kapitālu preekšā pārvaldīšanas nodomus kuratorijai, fasilahwofchaj ir resideerabama landbrahta, Widsemes ahrstu inspektora un Rīgas pilsētas-slimnieku nama direktora.

Tāšs lahdus 200 rubl. leelas intreses par gadu ir zaur Widsemes muišnieku attauschānu is semes lafes par 600 rbl. no gada tiluschas pawatrolas, tā la tagad minetai kuratorijai latru gadu ir 800 rbl. cenemschānas.

Mahzibas-kursus, kas lahdus 6 mehneschus istaisa, eefahstēs 15 Oktobēri š. g.

Peenemschānas-nofajūmi ir schābi:

- 1) Slohneeze cestahjotees nedrihts buht wezala par 40 gadu, un wajaga buht wefelai un spehzigai un praft slaidri latwisti lafih.
- 2) Kaitrai slohneezei wajaga cestahjotees ar raktu aplezināht, la wira 3 gadus, no kursa pabeigšanas eefahst, par lauzineku wezmātu amatā buhs; ja to nebaritu, tad tai buhs ta par winas mahzischānu isohhta nauda wezmātu institutam ja-attakfa. Ja slohneeze preekš kursa beigšanas pate no fawas galwas bes kuratorijas attauschānas institutu atfahj, tad lahdai ir ari ta par wina isohhta nauda ja-attahjina.
- 3) Slohneezei peenahlahs pa to laiku, lamehr nina mahzāhs, pehz kuratorijas eerahdichānas, lahdā tureenās eefahst, par lauzineku wezmātu schānas deenestu usnemtees ispidiht.
- 4) Kaitrai slohneezei teel pa to 6 mehneschus garo mahzibas-laiku dohts brijws usjurs.
- 5) Pehz pabeigta mahzibas-laika wajaga slohneezei padohpees pahrbaudichānai Widsemes ahrstunobalā.

Šāi augšam mineta, preekšā lauzineku wese-libas lohpchānas deriga, eetaife war tilai tad pee pilnigas uplāulschānas nahst, kad pateft kreetas feewetes, kuras ar usjohitu un sapraschānu grib behrnu fanemschānu eemahjitees, pee kuratorijas peeteizahs.

Kuratorijums greechahs pee pagastu waldehm, kurahm lauzineku buhchānas ir pashstamas, ar to luhgumu, fawenotees ar draudses ahrstehm un mahzitateem, lai waretu preekšā tam derigas feewetes ismekleht, tā ari wiswehlatais lihds 20. Septembris š. g. schābu feenewechu peeteil-schānas ar raktu, kuras ir nodohmajuschas par behrnu-fanemejahm us lauleem ismahjitees, us Rīgu list nosahjiti, un prohti us to adrest:

"An das Curatorium des von Torklus'schen Land-hebammen-Instituts in Riga im Ritterhause."
Rigā riter-namā, 15. Augustā 1879.

Par sīnu.

Been. publikai zaur scho padewigi sīnoju, ka esmu **Gohšinn meestā**

(Crentelberg) Stufmanu dšelszeta stanjijas tuwumā eetaisijis brijwu apteeki.

Peefihmedams, la weenumehr zentischohs, wifas zeen. publikas wehlešchānāhs peepildiht, pašinoju wehl tur-lahst, la te ari pahrdohu wifas sortes lohpū-fahles, pihwes, balinasamas-fahles, seepū-fahles u. t. pr., no kurahm pegehjm weenumehr leelu wairumu turu. Ar augstzeenischānu

Joh. Aleis,
apteekerts Gohšindš.

Pubahues muišchas rudens-tirgus

taps schogad tā ari us preekšā tani 18. Septem-berī notirehts un newis wais 2. Oktobēri, tā tas lihds schim bijis.

Muišchas polizejas wahrdā: N. Daulberg.

No zensures atwehlehts. Rīgā, 24. Augustā 1879.

Drisehts un dabujams pee bilšu- un grabmatu-driketaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rīgā pee Behtera basnijas.

Par sīnu!

Wpatschā parafstijees ir us ihšu laiku ar fawu foto-arafeerechānas eerikti nometees Waltenbergas (Salis-burg) Ragan-flohlā. Labu darbu par mehrenahm ze-nahm apfohlu. Ustureschohs tur 3 lihds 4 nedelas.

N. Wohlen,
fotografš. 1

Jauna bohde.

Peterburgas Ahr-Rīgas apshdwotajem zaur scho padewigi sīnoju, ka esmu Kaleju- un Eutworow-celas kuhri eetaisijis

Desu=bohdi

un turpat wifas desu-sortes tā ari zuhlas karbonadi, zuhlu taukus par lehtahm zenahm pahrdohschu. Aftal-pahrdewiji dabu pelnas teefu.

Ar augstzeenischānu A. Caspary.

Jauns!

Jaunahs ahrjemes pehrwes preekšā jala, Bismark, mohdes- un kaffjas-bruhna, melna, koon- un Rihne-schu-sila, wiolet, sila un cesartana, ponso, scharlach, Lurtu-, karvinal- un rubin-farlana, oranche un dšel-tana preekšā wilnas, pušwilnaina un šihda, tā ari jalu, silu un scharlach-farlānu preekšā bohmwilnas, nupat dabuju un ir par 15 kop. palina dabujama. — Us latras pafinas atrohahs Bahju un Latweeschu walodā pamahzischāna tā japehrwe, weegli pehrwejama un ishtas.

Weenigais krabjums preekšā Baltijas gubernahm pee A. un W. Wetserich,
Rīgā pee Behtera basnijas.

Muišchas pahrdohschāna.

15 werstes no Taropezes pilsēhtas, Plestawas gubernā tils no Turgeem 1880 pahrdohhta masa muišchāna 400 besetinu ar ihši labu tihruma-semi, ar leelahm plawahm, kurās tagad weenumehr lihds 7 tuhstschu pudu feena faplanj un preekšā laul-faimneka no leela swara, tamdeht la atrohahs pilsēhtas tuwumā. — Bihschānas-maksa astoni un pus tuhstschu rbl. Puši no schihs sumas war us dahgerem gabeem pagarināht. — Klabtalas sinas Plestawā pee Wafili Kulin Pokrawa, pašchā namā.

13 lihds 14 grabdīgus

superfosfatus

pahrdohd lehti no lehgera

F. Delinden un beedris,

Rīgā, leelā Smilšchū-eelā N 16. 3

Pangdales superfosfatu

pahrdohschāna leelumā un masumā, sem Rīgas politehnikas ismelleschānas stanjijas lantroles, atrohahs bes tāšs Rungu-eelā Nr. 16 atrohohschahs bohdes — Jelgawas Ahr-Rīgā leelā-eelā Nr. 22, pretim Jelgawas bahnušchā mantu-spihlereem.

Goldschmidt un beedris,

general-agenti preekšā Kreenwijas.

Atahls, lahdas 15 puhraweet, no plawahm Daugawmalā, kas ir brangi no-ah-dsis, ir tuhli isih rejams Seep-neel-kalnā us Daufkas leelzeta N 2.

Krimuldas Jaunā muišchā ir wehl ašonas Kriemueku mahlas sem labeem nolihgumeem pahrdohdamas. Turpat ir ari krabjums-pohdi un mahla traufi lehti pahrdohdami.

Maj bruhleta Voimay

fulama-mashine ar gehpeli ir lehti pahrdohdama Krimuldas Jaunā muišchā.

Balsams,

preet matu isfrischānu un galwas ašbas plaušahm no dahseem ahrstehm pahrbaudihis un par labu ar-rastis lihdsellis, ir dabujams pee Wirbigky,

leelā Minz-eelā Nr. 1, Deubnera namā 1 te. augsti.

Swehtdeen, 26. Augustā 1879

leelahs gildes angschejā sahle Rīgas pilsēhtas gwardijas balle.

Musika eefahktees pluksten 9 wakarā. Biketes preekšā ee-efchānas sahle buhs sehtdeen, 25. Augustā no plst. 7 lihds 9 wakarā un swehtdeen no plst. 6 wakarā leelā gildē dabujamas.

Swehti war zaur konfordijas-fabeedribas- un Behru-lahdes beedreem tikt eewesti. Ge-efchāna beedribas lohjetkeem par brijwu; swehtdeem, lungeem 1 rubli un bahnaahm 50 kop.

Rīgas Patw. beedriba.

Swehtdeen, 26. Augustā š. g.

puku=balle.

Maksa beedru lungeem un lundsehjm 75 kop. weefseem, Nerihdšimeem 125 kop. — Runds šahle ee-eebamāš lahra dabuhs puku-bufeti un furgi puku feedu. Gefahkums plst. 1/29 wal., beigums plst. 3 rihā. Rams taps flegahs plst. 4 r. — Beedru-fahrtes usrahdamas. Bahrtibas komiija.

Donatona beedribā

swehtdeen, tai 26. Augustā 1879

Italjeniska nakts ar danzschānu,

par starpam

bengališka gaišmofchāna.

Gefahkums plst. 8 wal., beigas plst. 4 rihā. Maksa beedru tung. 40 l., bahmahm 25 l.; nebeedru tung. 75 l., bahmahm 50 l. Preekšāneeziba.

Rīgas Latw. amatneeku beedriba.

Trehtdeen, 29. Augustā š. g. plst. 7 wakarā preekšāneezibas, kortela- un lahrtibas-komitejas fapulze.

Zeurtdeen, 30. Augustā š. g. plst. 7 wakarā preekšāneezibas fapulze, tur taps mehneschū nanda fanemta un jauni beedri usnemti. Beeshme: Beedreem par sīnu, la bebru-nauda gabu pehz cestahschānāhs 50 r. leela. Preekšāneeziba.

Swehtdeen, 2. Septembris š. g.

Shrihwereeschū pagasta-nama angshajā sahle laizigu koncerti un pehz tam weefigu wakarū isfrishohs Aistrakles draudses wibru- un jautis-lohrijs. Gefahkums plst. 4 pehz pudreemas.

No polizejas atwehlehts.